

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

383.162

Hely

Idő

" 1911 "

Személy

Helyszám

Szerző

Cím Két ház vidám története.

Forrás:

Pesti napló

Bp.

(Hely)

1911 VI/I

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Két ház vidám története.

Hol volt, hol nem volt, valahol az Operenciás tengeren is tul volt... így is kezdhethénk ezt a történetet, amely két házról szól, egy városról és annak polgáraitól, de miért mondjunk mesét, amikor a mesében mindenki ráismerne arra, hogy a mese nem is mese, a város Budapest s a két házat ismerjük valamennyien? Inkább talán mondjunk ki mindent úgy, ahogy van, ha szebb is volna úgy megírni, mint egy mesét szokás: kicsit elvenni az igazságból, kicsit hozzátenni s elmesélni, hogy az Operenciás tengeren tul történt...

Hát... volt egyszer egy gróf, egy dúsgazdag gróf, akit Zichy Jenőnek hívtak s akinek volt itt Pesten a Rózsa-utca meg a Szegefű-utca sarkán egy szép palotája. A nemes gróf, amikor közeledni érezte a halálát, testamentumot irt s eszébe jutott ez a város, ez a Budapest, amelynek polgára volt s amelynek életében sohasem adott semmit. Gondolt egyet a nemes gróf s beírta a testamentumába, hogy a Rózsa-utcai palota a városé legyen és a sok mindenféle gyűjtemény, amelyet utazásai közben összeszedeztetett magának, szintén a városra maradjon azzal, hogy a város abban a palotában csináljon egy Zichy Jenő-muzeumot.

A nemes gróf nemsokára meghalt s mindenféle csodálkozva hallották végső akaratát. A város rögtön megvizsgálta a hagyatékot, de a vizsgálók kicsit csóváltgatták a fejüket, amikor a gyűjteményeket végignézték.

— Ejnye... ejnye... — mondták — ez nem is valami híres gyűjtemény. Minek ennek a gyűjteménynek ilyen szép palota?

S a városházán az urak összedugták a fejüket:

— Minek ennek a gyűjteménynek ilyen szép palota? — kérdezték egymástól s azt találgatták, hogy mit csináljanak.

A nemes gróf fia nem akart belenyugodni apja végső akaratába és pört indított a város ellen.

— Hopp — mondták a városházán az urak — milyen jókor jött nekünk ez a pör.

A pört a világ minden bírósága a város javára ítélte volna meg, mert a végrendelet az mégis csak végrendelet, de éppen ettől féltek a városházán. Minek ennek a gyűjteménynek ez a szép palota? — kérdezték újból s elmentek a nemes gróf fiához és azt mondták neki:

— Ugyan, minek is pörösködünk mi egymással? Egyezzünk ki. Minek ennek a gyűjteménynek ilyen szép palota? — hát mi lemondunk a palotáról.

A gróf nézett és az urak is néztek.

— Milyen nemeslelkűek az urak — mondta a gróf és mást gondolt.

Az első ház vidám története eddig van és most következik a másiké. Ez a másik a Károly-köruton van; ócska, roskadozó épület, de a telke négyszögöle esetleg megér ezernégyszáz koronát. A városházán pedig már régen elhatározták, hogy egy szép, nagy uttal fogják megajándékozni Budapest lakosságát s mert még sem pénz nincs rá, de még terv sem, legalább nevet adtak neki, elnevezvén Erzsébet-sugárutnak. Ha nincs más, a név is valami.

S ezt az utat nem egy fogják megcsinálni, hogy kiszélesítsenek egy meglévő utcát, hanem odaállanak a Károly-köruton egy ház elé és elhatározzák, hogy ott fog megkezdődni az Erzsébet-sugárut. A házakat pedig a Károly-köruttól kezdve egészen ki a

Damjanich-utcáig mind megveszik. De — mondom — ez még csak tervezetés és biztatgatás s egészen tegnapelőttig nem álltak oda egyetlen Károly-köruti ház elé sem.

Tegnapelőtt azonban mégis odaálltak a tizenötös ház elé és azt mondták:

— Ejnye, hát itt kezdjük meg az Erzsébet-sugárutat majd tiz, vagy tizenöt esztendő múlva.

Ezzel aztán mindjárt meg is akarják venni a házat egymillió és hétszáz ezer koronáért.

— Nem lesz ez drága? — kérdezte valaki. — Hiszen mi csak tiz vagy tizenöt év múlva építjük meg ezt az utat, ha ugyan egyáltalán megépítjük: minek akkor ez a drága ház?

Hát nem lehetett valami okos ember, aki ezt kérdezte, mert a többiek azt felelték rá, hogy miért ne legyen a városnak egygyel több háza? Nem is drága, mert így meg úgy, vannak ennél drágább házak is Pesten.

— Vannak? — kérdezte az előbbi csodálkozva s ezzel meg volt nyugtatva a lelkiismerete.

Majd a jövő szerdához egy hétre közgyűlés lesz a városházán. Aki akar, fölmehet a karzatra s ott meghallhatja, hogy egymásután fognak beszélni erről a két házról; nem is fognak hahotázni, nem is fognak mosolyogni, hanem szörnyű komolyan beszélni s minden második szavuk az lesz, hogy a „lakosság érdeke”. A lakosság pedig kint jár az utcán; elmegy az egyik ház előtt, elmegy a másik ház előtt, de csak akkor fogja meglátni ezeket a házakat, amikor a fejére esik belőlük a téglá. Akkor meg éppen késő lesz.